

P-06-1398 Cynyddu effeithiolrwydd gwaith Cyfoeth Naturiol Cymru i atal llygredd yn y Teifi.

Cyflwynwyd y ddeiseb hon gan Moira Williams, ar ôl casglu 1,321 o lofnodion.

Geiriad y ddeiseb:

Mae'r afon Teifi yn marw oherwydd lefelau llygredd.

Rydym yn galw ar y Senedd i gynyddu'r cyllid a roddir i Gyfoeth Naturiol Cymru i'w alluogi i gyflawni ei rwymedigaethau mewn perthynas â monitro iechyd yr afon a gorfodi gofynion cyfreithiol.

Rydym hefyd yn galw ar y Senedd i sicrhau bod Cyfoeth Naturiol Cymru yn cael ei ddwyn i gyfrif am ei berfformiad. Byddai hyn yn helpu i ddiogelu'r Teifi ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol, fel y cynigir yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015.

Gwybodaeth Ychwanegol:

Mae lefelau llygredd yn y Teifi yn uchel. Mae niferoedd eogiaid, dyfrgwn a bywyd dyfrol arall yn gostwng yn ddifrifol.

Mae'r Teifi yn Ardal Cadwraeth Arbennig sydd dan fygythiad oherwydd llygredd a newid hinsawdd. Mae data a ddarparwyd gan Gyfoeth Naturiol Cymru yn dangos bod ansawdd dŵr isel yr afon yn golygu bod 78 y cant o'r cyrff dŵr yn y dalgylch wedi'u categoreiddio'n 'wael' neu'n 'gymedrol' o dan yr Aseiad Fframwaith Dŵr.

Yn yr un modd, mae rhannau helaeth o'r afon yn methu â chyrraedd lefelau targed o ran ffosffadau ac mae astudiaeth gan Gyfoeth Naturiol Cymru yn dangos bod y poblogaethau eog a lamprai mewn perygl o ddiflannu yn ystod y 15 mlynedd nesaf.

Mae newid hinsawdd wedi arwain at lefelau dŵr isel yn y gwanwyn a thymheredd dŵr uwch, sydd wedyn wedi arwain at ordyfiant algâu a lefelau ocsigen is yn y dŵr.

Yn 2022, bu 1,889 o ollyngiadau i'r afon drwy ollyngfeydd carthion cyfun a barodd 14,079 o oriau, y chweched afon waethaf yng Nghymru a Lloegr o ran hyd y gollyngiadau carthion.

Etholaeth a Rhanbarth y Cynulliad

- Dwyrain Caerfyrddin a Dinefwr
- Canolbarth a Gorllewin Cymru